GAZETA KRAKOWSKA

Nro 41.

Z KRAKOWA DNIA 23 MAIA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 14 Maia.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Jmć raczył pod dniem 23 Kwietnia r. b. nayłaskawiey mianować Kawalerem orderu S. Stanisława IV. klassy, W. Józefa Hrabię Sobolewskiego Kamerjunkra Dworu Polskiego, drugiego Sekretarza Sekretaryiatu Stanu, oraz Radcę tytularnego w Departamencie interessów zagranicznych Cesarstwa.

Dyrekcyia Mennicy Królestwa Polskiego

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżone zostały w cyrkulacyi fałszywe pieniądze:

1. W Podlaskiem dukat Hollenderski prowincyi Hollandyi pod r. 1760, dość łatwy do rozpoznania, gdyż znacznie bardzo aż 0,020 assów lżeyszy, giąc się nie daiący, tylko z trudnością, wydaiący dźwięk głuchy, i w części wierzchniey strzał w ręku, przez zbroynego rycerza trzymanych, zawieraiący ich 8, gdy tylko 7 bydź powinno. Dukat ten iest iedynie z blaszki miedzianey, lecz dosyć dobrze pozłacaney.

2. W Krakowskiem talar Pruski Fryderyka II. pod r. 1784 z literą A w środku tey liczby. W uważaniu na tego rodzaiu pieniądze, tem ostrożnieyszym bydź wypada, że równie popiersie Monarchy z iedney strony, iak z drugiey orzeł Pruski, armatura pod nim, litery i liczby są bardzo wydatne; poznać ie iednak można po dźwięku odmiennym, po obrączce na okręgu, iak gdyby wytartey na około, a szczególniey po nierównym kolorze posrebrzania, gdyż to na popiersiu Monarchy, na orle i armaturze, bardziey iest wytarte i blada czerwoność przebiia się.

3. W Płockiem talar Pruski z r. 1784 z literą A w środku tey liczby, z popiersiem Fryderyka II. Pieniądz ten widocznie odlany iest z mosiądzu, i tak źle pobielony, iż go każdy łatwo rozpoznać może.

4. W Sandomierskiem rubel z r. 1771 dosyć łatwy do rozpoznania, iest albowiem lżeyszy od dobrych, dźwięku prawie nie ma żadnego, herb w środku orła w cale iest nie wydatny, karby na okręgu nieregularne, równie iako i sam okrąg w ogólności od strony popiersia cokolwiek niż-

szy, a wyższy od strony herbu Państwa.

5. W Sandomierskiem 5 złotówki Polskie pod r. 1816 z tak podłego srebra, iż iest tylko proby 4 łótów 12 granów, a powinno bydź od 13 łótów 16 granów. Kolor posrebrzania ich iest taki, iż nie łatwo ie z tego względu rozpoznać można, lecz rozeznać ie łatwo, gdyż popiersie Monarchy, i litery nad nim z iedney strony, a z drugiey orzeł Państwa, litery napisu i liczby nie maią tey wydatności, ostrości i zaokrąglenia w każdey części, iak na dobrych pieniądzach; są przytem lżeysze i dźwięk odmienny wydaią.

Wzywa się wszelkie Władze policyyne i skarbowe, do dawania baczności na kurs takowych pieniędzy, dla odkrycia winowayców, i ukarania, a ochronienia publiczności od szkody.

Działo się w Warszawie d. 12 Maia 1821 r.

Dyrektor: Bieńkowski. — Kontroler Jen: *Hoffman.*

Z Paryża d. 3 Maia.

Xże Bordeaux otrzymał na chrzcie imiona Henryk Dieudonné. — Ulica Rivoli otrzymać ma nazwisko Xcia Bordeaux. — Z powodu uroczystości chrztu rozdał Król wiele orderów.

D. 3 obchodzona tu była rocznica pierwszego powrotu N. Króla do Paryża. Gwardyia narodowa trzymała wyłącznie straż w Tuilleries. Władze składały J. K. M. swoie życzenia. Monarcha przeiechał dnia tego przez kilka części miasta i wszędzie był radosnemi okrzykami witany.

Xże Decazes złożyć aktualnie miał swoie poselstwo przy Dworze Londyńskim. Z pomiędzy ubiegaiących się o to poselstwo wymieniaią Hrabiów Molé i Laforet.

Ogólna rada rękodzieł oświadczyła się, podobnie iak izba handlowa, przeciw przywróceniu cechów i korporacyy.

Jenerał Lagarde, poseł nasz w Minchen udać się ma w tymże zaszczycie do Madrytu.

Dla ułatwienia wszystkim Francuzom czytania Henryiady Woltera, wydrukuie ią P. Pradel in 12mo, która przez przyłożenie się rządu do kosztów druku będzie nader tania. Będzie Xciu Bordeaux przypisana i anekdotami Henryka 4go pomnożona. Wydrukowanych iey zostanie 50,000 exemplarzów. — Pisemko pod tytułem: *Leçons d'Histoire de Dieudonné*, którego 15,000 exemplarzy wydrukowano, rozprzedane iuż zostało i drukuią go powtórnie.

P. Wellesley, poseł Angielski w Madrycie, przeieżdza ztamtąd przez Paryż do Londynu. Mieysce tam iego zastępuie P. Hervey.

Z Londynu d. 4 Maia.

P. Hutchinson mówił wczoray w izbie niższey o sprawach politycznych, i nie wierzył zapewnieniom, iakoby Austryia i Rossyia nie myślały o swoim powiększeniu. Neapol i Piemont są iuż zaięte; Grecyia iest wzburzoną, Hiszpania i cała rownowaga Europy są zagrożonemi, ponieważ Rossyia zmierza do woyskowey dyktatury. Spodziewa się, że Ministrowie żądać będą kredytu, dla wsparcia Hiszpanii, którey lądowa siła połączona z naszą morską, oprzeć się potrafi sile sprzymierzonych Mocarstw. Woyna iest wprawdzie złem, ale ieżeli dłużey będziemy obojętnemi widzami względem tego, co się dzieie, tedy własne nasze bezpieczeństwo

zostanie nakoniec zagrożonem. Wyrzucał Ministrom, iż pragnęli i przykładali się do zaięcia Neapolu. — Margr: Londonderry oświadczył zadziwienie, iż ci sami Panowie, którzy dawniey o oszczędności i przeciw wydatkom na woynę mowili, teraz ofiaruią na nią kredyt. Postępowanie sprzymierzonych Monarchów nie podlega żadnemu podeyrzeniu; woyska Rossyyskie są tylko w poruszeniu na żądanie Króla Sardyńskiego i Cesarza Austryiackiego, ale nie przeciw Hiszpanii.

Jeżeli (wyraża dziennik Times) bez mięszania się Austr i Rossyi uda się rewolucyia Grecka, tedy powstanie nowe, i wiedzieć potrzeba, chrześciiańskie Mocarstwo, na mieyscu dawnego przytępionego pół xiężycowego państwa w Europie, i żadne z reszty Europeyskich Mocarstw ani się przez to powiększy, ani stanie potężnieyszem. Nowe Mocarstwo zaymie tylko mieysce Turków i wniydzie w ich stosunki. Nowe urządzenia nie będą w cale potrzebne, gdyż zaydzie tylko zmiana ninieyszego porządku rzeczy i nazwiska. — Tenże dziennik pisze: Przedsięwzięte w Neapolu przeciw konstytucyionistom surowe środki, czynią tym teatralnym bohaterom, którzy lepiey umie ą śpiewać, tańczyć balet i ieść makaron, niżeli walczyć za sprawę oyczyzny, honor, na który w cale nie zasłużyli.

Dziennik New Times taką zaś czyni uwagę: "Skarbowe interessa Rossyi i Austryi nie znayduią się w takim stanie, ażeby w długą wdać się mogły woynę; zresztą oba te Mocarstwa przez pochwalenie konstytucyi Francuzkiey okazały, iż nie są przeciwnemi zaprowadzeniu konstytucyynego porządku."

Metodyści zbieraią składki dla nawrocenia Cyganów na wiarę chrześciiańską, których w Anglii liczą do 18,000. (Podług powierzchowności zdaie się, że większa część tych na w półdzikich ludzi wyznaie wiarę chrześciiańską; lecz dziwić się należy, iż w Anglii tak wielką liczbę tych włoczęgów cierpią, gdy w innych kraiach małe tylko gdzie niegdzie ich hordy natrafić można.)

Bibliyne nasze towarzystwo zebrało w r. zeszłym 89,154 Fs. a wydało 75,000, z których użyło 26,170 Fs. na zakupienie Bibliy.

Xże Ratafe-Madagaskaru i iego sekretarz pokazali się wczoray u Dworu w wschodnich stroiach bez pończoch w sandałach i płaszczach.

Maiątek zmarłego tu niedawno P. Pieschella, rodem z Magdeburga, który prowadził obszerny do Rossyi handel pod imieniem Pieschell i Brogden, wynosi do 350,000 Fs. Odkazał on Xciu Glucestru (szwagrowi N. Króla) z którym żył w ścisłey przyiaźni i często ten Xże bywał u niego na obiadach, oprócz 20,000 Fs. w gotowiźnie, 6000 Fs. mianego u niego długu. Byłemu swoiemu kompaniście, teraźnieyszemu prezesowi wydziałów niższey izby, zapisał 1000 Fs. a Kościołowi w Magdeburgu 30,000 Fs. Dobroczynnem zakładom odkazał także znaczne summy.

Pokazuie się tu teraz za pieniądze pustelnik nazwiskiem Carolus, żyiący w Tong w Shropshire na ziemi P. Durant. Przybył do Londynu dla zaradzenia się lekarzów względem swey choroby i zamyśla powrocić do swey pustyni i tam życia dokończyć.

Ogólna zbroyna siła nasza wynosiła

)2(

w r. 1792 do 47,231 głów, a teraz po 6cio letnim pokoiu 250,000. W r. 1820 kosztowała 9 mill. 500,216 Fs. a na teraźnieyszy rok mniey o 163,498 Fs.

Z Stambułu d. 15 Kwietnia.

Patryiarcha Grecki w tuteyszey stolicy, wraz z 19 Prałatami wydał następuiący list Pasterski do duchowieństwa i Chrześciian w Multanach.

"Grzegorz z łaski Bożey Arcybiskup Konstantynopolitański i Patryiarcha. — Szanowny Arcybiskupie Multan! czciciele Boga, Biskupi Roman i Husch, Bracia nasi przez Ducha Swiętego i współsłudzy Boga! Wybrani i szlachetnie urodzeni Boiarowie kraiu! Zacni kupcy! Wszystkie inne Stany, ogólnie zaś wszyscy Chrześciianie iakiego bądź stanu, synowie nasi w Bogu, łaski i pokoiu niechay wam udziela Wszechmocny, my zaś błogosławieństwa i przebaczenia. — Pierwszą podstawą dobrych obyczaiów iest wdzięczność za odebrane dobrodzieystwa; ten, który zachowuie się ściśle podług tey zasady, iest więcey iak słońce oświecony; naynędznieyszym iest ten z ludzi, który za dobrodzieystwa wypłaca się niewdzięcznością. Potwierdzenie tego znaydziemy w piśmie Swiętem, a nawet w życiu Jezusa Chrystusa iest przykładem Judasz względem naszego Odkupiciela. Jeśli zaś ieszcze z niewdzięcznością stowarzyszy się skłonność do złego i opór przeciwko prawemu i powszechne dobro wspieraiącemu Rządowi, wtedy winny obciąża siebie bezbożnością; ponieważ Rządy dane są od Boskiey Opatrzności ku szczęściu ludzkości; ztąd każdy który przeciwko nim powstaie, sprzeciwia się woli Boga. — Dwóch tych występków i wykroczeń przeciwko obowiązkom z niepoόwnaną zuchwałością i dumą stali się winnemi Michał Suzzo wyniesiony na władcę Multan wraz z Alexandrem Ipsylantem. — Całemu naszemu wiadomo narodowi, iak niezmierne dobrodzieystwa spływały z niewyczerpanego źródła potężnego i przełożonego nam Rządu na tego źle myślącego Michała. Rząd ten podniósł go z niskiego stanu do wysokiego urzędu, obsypał go bogactwy i znakami dostoieństwa obdarzył, i nakoniec posadził go na tronie Xiążęcym. On zaś udarzony z natury ciemnotą niesłychaną, za to wywzsiemnia się niewdzięcznością; ponieważ równie iak zbiegły Ipsylanty, dumny, bez sumnienia, godzien wzgardy, połączywszy się z nim ogłosili uwolnienie Greckiego narodu, a własnym bezpośrednim wpływem iak i przez rozesłanych apostołów uwiedli wielu naszych braci i pogrążyli ich w nieszczęściu. Dla iednania sobie stronnictwa łudzili oni lud baśnią, że Rząd Rossyyski sprzyia i wspiera ich przedsięwzięcia, przez co dopuścili się występku potwarzy przeciwko Cesarzowi Samowładcy Rossyi i zmusili znayduiącego się tutay Cesarsko-Rossyyskiego Ministra do oświadczenia na piśmie, że Rossyia nietylko nic nie wie o tem awanturnictwie, ale ieszcze takowe iako naybardziey godne wzgardy naymocniey nagania. — Ci obadwa ze swoiemi stronnikami pod pozorem miłości do wolności, która atoli powinna bydź zwaną wzgardą wolności, przedsięwzięli zuchwale zaburzyć spokoyność i szczęśliwość swoich braci, żyiących szczęśliwie pod potężną opieką naszego teraźnieyszego Rządu i cieszących się, iak żaden z na-

nych poddanych Tureckich z szczególnieyszych przywileiów wolnego wyznania religi, a tak działaiąc przeciwko woli Boga, objawiaią się bydź nieprzyiaciołami swoich rodaków, ponieważ swoiemi bezsumiennemi i zbrodniczemi poruszeniami tak dalece rozdrażnili nasz prawy i potężny Rząd, że chce uchwalić zniszczenie naszych braci w podległych iemu prowincyiach. — Dowiedziawszy się z naszem świętem bractwem o szalonych przedsięwzięciach i zamiarach tych nierozsądnych awanturników, tak my iak i nasi znaydujący się bracia przeięci zostaliśmy naywiększą niechęcią i smutkiem, co iako pasterzom daie nam powód z miłości oycowskiey maiąc na celu wasze dobro działać dla uratowania wszystkich. — Stosownie więc do tego, obowięzuiemy i zalecamy Waszey Swiątobliwości temu, któremu powierzony iest wyższy dozor nad zbawieniem dusznem tameczney prowincyi, abyście tak sami bezpośrednio, iak i przez podwładnych przełożonych klasztorów Mnichów i innych pasterzy zawiadomili dokładnie wszystkich Chrześcian iakiego bądź stanu, o zwodniczym, zgubnym i złym zamiarze, zawartym w przedsięwzięciach osób wspomnionych, byście napominali mocno do uległości i winnego posłuszeństwa ku potężnemu Rządowi danemu nam od Opatrzności, i wystawili w prawdziwem świetle zdrayców, iako ludzi bez sumnienia zmierzaiących do zagłady swoiego narodu. — Ani Wasza Swiątobliwość, ni też powierzona mu trzoda nie ma zwracać uwagi na ich głos lub ich poruszenia; lecz każdy niechay niemi pogardza i odwraca się od nich, albowiem niemi pogardził Kościoł i naród i zsyła na nich naystrasznieysze przeklęctwa; wyłączył ich iako gniiące członki ze społeczeństwa Chrystusowego i uważa ich iako przestępców przykazań Boskich, ustaw Apostolskich, iako potwarców i niewdzięcznych ku swoim dobroczyńcom i iako buntowników i przekraczaiących granice dobrych obyczaiów. (Tu następuią przeklęctwa). — Ponieważ wiadomo, że zwodziciele, którzy połączyli się z niemi, starali się zobowiązywać przysięgami, ogłaszamy przeto takową przysięgę za nieważną i pogańską, za podobną przysiędze Heroda, który, aby takowey pozostać w wierności, kazał ściąść S. Jana Chrzciciela, chociaż przysięga nieobowiązuie do wypełnienia zbrodni. Dotrzymanie przysięgi, zmierzaiącey do widocznego nieposłuszeństwa ku prawemu rządowi i zniszczeniu waszego narodu, niepodoba się Bogu; dopełnienie iey iest raczey zbrodnią. — Dla tego udziela Kościoł, za sprawą Ducha Swiętego uwolnienia od takowych przysiąg, żądaiącym przebaczenia i przyymowania ich do łona swoiego. — Jeszcze raz podnosiemy głos nasz szczególniey do Waszey Swiątobliwości i do podwładnego wam Stanu Duchownego, i zalecamy iż, ieśli nie będziecie się naytroskliwiey i nayusilniey starać, abyście podług naszego napomnienia wydanego w imieniu Ducha Swiętego, stosownie do waszych obowiązków działali dla nauczenia obłąkanych, oddalenia ich od niebezpiecznego zawodu i przywrócenia porządku; ieśli bardziey okażecie się bydź przeciwnikami potężnego i naszę pomyślność zapewniaiącego wyższego władztwa, uznani będziecie od nas iako niegodni powierzo-

nych wam świętych urzędów, zostaniecie pozbawieni waszych godności i oddaleni z mieysc świętych. Oprócz tego rozciąga się na was Bóg iako na ludzi niszczących naród, karę ognia piekielnego. — Ztąd mili w Bogu wznieście ducha waszego i czyńcie tak, jak wam podług ustaw Kościoła przepisuiemy, a tak będziecie mieli udział łaski Boga. — Na zgromadzeniu przed Świętym Stołem Ofiarnym podpisano przez pokornego Patryiarchę i wszystkich Exarchów dnia 11 Marca 1821. „

Dotychczasowy W. Wezyr został z urzędu złożony, a na iego mieysce Benderli Ali Basza mianowany. Aż do iego przybycia do stolicy postanowił W. Sułtan iego Zastępcą Elhadsch Salih Baszę.

Uzbraiania przeciw buntownikom czynione tu są z naywiększym pospiechem. Pięć ortów Janczarów z 4 kompaniiami artylerzystów i stósowną liczbą dział, odebrały rozkaz do wyruszenia ztąd, dla zmocnienia korpusu Baszy, który ma przeyść za Dunay przeciw Jpsylantemu i Władimiresko. Nowo mianowany W. Wezyr spodziewany tu iest w krótce z znacznym z Azyi korpusem. Wszystko co nazywa się Janczarem chwyta oręż od ogłoszenia ostatniego fermanu, że religia iest zagrożoną. Zbroyni ci ludzie chodzą kupami, obdzieraią i gwałcą tak dalece domy tych wszystkich, którzy nie wyznaią wiary Mahometańskiey, że Porta zniewoloną została oddalić i uwięzić kazać w Bogno nayzuchwalszych z Janczarów.

Chorschid Ahmet Basza, który dowodzi oblegaiącem Janinę woyskiem, odebrał zlecenie układania się z Ali Baszą; lecz dotąd nie udało mu się nakłonić go do bezwarunkowego poddania. Podobnegoż oporu doznał Jsmail Basza od Suliotów, ludu bitnego, który około 5000 ludzi uzbroił i urywkową woynę przeciw woysku W. Sułtana prowadzi.

Wszyscy Chrześciianie są tu rozbroieni; strzelbę, pałasze, sztylety, i t. d. złożyć musieli w patryiarchatach. Handel zupełnie tu ustał, ponieważ celnieysi kupcy wszystkich narodów oddalaią się ztąd, a wielu z pozostałych nie otwieraią nawet swoich sklepów i kantorów.

W zbroiowni idą z naywiększym pośpiechem roboty, i kilka okrętów znayduie się iuż w gotowości do wyyścia pod żagle.

D. 8 b. m. zaszła tu znowu pomimo wszelkiego spodziewana zmiana w Ministeryium. Dschianib Efendy, który dopiero przed 4 miesiącami wyniesiony został na Ministra spraw wewnętrznych, będąc pierwey 4 lata Reis Efendem, iest oddalony i godność tę otrzymał po drugi raz Ahmed Erib Efendy. Seida Efendy, który był iuż na wielu wysokich urzędach stanu, mianowany iest Jeneralnym Intendentem zbroiowni (Ministrem morskim.)

— D. 25. —

Od oznaymienia przez W. Sułtana, że wiara iest zagrożoną zapał Mahometańskich mieszkańców tuteyszey stolicy doszedł do wysokiego stopnia: starzy i młodzi mężczyźni uwiiaią się od kilku tygodni z rożnego gatunku bronią, przy czem zachodzą rozmaite zdrożności i krwawe sceny.

W przeszłym tygodniu poszło około 8000 ludzi wszelkiey broni do czarnego morza, dla zmocnienia korpusu Baszy, który ma zlecenie przywrócić spokoy-

ność w Xięstwach Wołoszczyzny i Multan. W dniu ich odeyścia mianowany niedawno tłumaczem Porty Beisade Konstanty Murusi i kilkunastu znakomitych kupców Greckich ściętemi zostali. Wielu innych powieszono nad oknami i drzwiami własnych ich domów wzdłuż Bosforu.

Nowy W. Wezyr odbył d. 21 b. m. uroczysty wiazd do stolicy tuteyszey. Naraiutrz Patryiarcha Grecki został po odbytey służbie Bożey od żołnierzy pochwycony, do więzienia Bostangi Baschi zaprowadzony, a o godzinie 5 z południa na bramie patryiarchalnego swoiego mięszkania obwieszony. Sześciu wyższych duchownych także los spotkał. Na tablicach, które przy zwłokach Patryiarchy i tłumacza Porty zawieszono, nazwanemi są zdraycami kraiu i należącemi do spisku.

Przytłumienie wybuchłych na półwyspu Morei zaburzeń zdaie się Portę bardzo obchodzić. Przed zbroiownią, w którey nadzwyczayną widać czynności, stoią 3 liniiowe okręty, ieden bryg i iedna korweta, a w kanale między Beschiktasch i zamkami ieden liniiowy okręt, 3 fregaty i iedna korweta.

Stawraki Aristarchi, dawniey ajent Hospodara Wołoskiego, otrzymał d. 21 kaftan tłumacza Porty; lecz iego mianowanie ma tylko bydź tymczasowem.

Z Korfu d. 10 Kwietnia.

Wczoray wydane tu zostało następuiące oznaymienie.

" Władza wykonawcza połączonych wysp Jońskich odebrawszy wiadomość o rozmaitych powstaniach w Morei, i zastanowiwszy się nad położeniem, w iakiem znayduią się ościenge pod Tureckiem panowaniem prowincyie, uznała za potrzebne dla uwiadomienia wszystkich poddanych połączonych wysp Jońskich, którzy dla iakich bądź przyczyn znayduią się w powyższych kraiach, oznaymić, iż ieżeliby do aktualnego powstania lub do nieprzyiacielskich kroków należeli, tedy utracą wszelkie prawo do wstawiania się za niemi rządu tuteyszego i konsulów Angielskich, którzy maią zlecenie bronienia ich praw w kraiach, w których się znayduią. — Ninieysze oznaymienie wydrukowane bydź ma w ięzykach Greckim i Włoskim i do powszechney wiadomości podane. — W Korfu d. 9 Kwietnia 1821 r.

Z rozkazu Senatu: Sidney.

G. Osborne.

Z Włoch d. 2 Maia.

Wyrokiem Króla Neapolitańskiego z d. 25 Kwietnia rozporządzono, że nikt iako deputowany od miasta lub prowincyi stawić się przed Królem nię może, ieżeli w przód w stolicy od Ministra policyi, a po prowincyiach od Intendentów nie otrzyma na to pozwolenia, ponieważ deputacyie składać się maią z ludzi nienagannego postępowania.

Z Palermo poiechali do Króla do Rzymu iako deputowani Xiążęta Butera i Cumia, Opat Scina, dla złożenia mu hołdu wierności i podległości.

Austryiacka eskadra pod dowodztwem Margr: Paulucci stoi pod Manfredoniią. Znayduiące się ieszcze na przedporciu Neapolitańskiem Angielskia okręty odpłynęły pod brzegi Grecyi.

Fregata Chrystyna Kapitana Castelvecchio i korweta Triton Kap. Hr. de Viry popłynęły d. 28 Kwietnia z Genui do Villafranca (pod Niceia) dla przewiezienia ztamtąd Króla Wiktora Emanuela do Via-

reggio, który odwiedzić chce swą córkę, małżonkę Xcia Następcy Łukieskiego. Słychać także, iż J. K. M. widzieć się będzie z bratem swoim Xciem Geneweńskim.

Senat Genueński ponowił d. 28 Kwietnia dawnieyszy zakaz noszenia lub mienia w domu krucic, sztyletów, pugnałów i laz k z szpadami, pod karą za noszenie 10cio letniego, a za przechowywanie w domu 5cio letniego galerowego więzienia. Z tegoż miasta przewieziono wiele więźniów stanu do Turynu, pomiędzy któremi znayduią się: Kapitan Garello, który podczas ostatniego buntu został majorem pułku Genueńskiego; Pułkownik tegoż pułku Kap: Palma, który w Monaco uwięziony został; Major Crezac od legiionu i były członek administracyi rewolucyyney; żołnierz, który zabił swego kapitana, ponieważ ten opierał się buntowi, dwóch oficerów i dobosz. — Słychać, iż wszystkie wierne pułki, które składały obóz pod Novara będą utrzymane, a pułki Genueński, Monferatu, Alessandryi, Marina i legiion rozwiązane i lud będzie do nowych pułków wcielony.

W okolicy Rzymu schwytano znowu dwóch hersztów rabusiów i kilkanaście osób uwięziono, które od nich zagrabione rzeczy odkupywały. Wielu podobnychże łotrów, którzy drógi w prowincyiach Campana i Marittima niebezpiecznemi czynili, poddali się dobrowolnie władzom Papiezkiem.

Woyska Parmeńskie, którym wódz naczelny Hr. Bubna daie świadectwo dobrego sprawowania się, trzymaią ieszcze Bobbio i dolinę Trebia osadzone. Liczba tych woysk, które Xiężna przeciw buntownikom Piemontskim posłała, wynosi 4000.

Z Sztokólmu d. 4 Maia.

Królewic Następca tronu zapadł powtórnie na gorączkę.

Uroczystości ludu Sztokolmskiego d. 1 Maia w zwierzyńcu, towarzyszyła tą razą naypięknieysza pogoda. Jak tylko J. K. M. z licznym i świetnym orszakiem przybył, słyszeć się zaraz dały w całey okolicy radosne okrzyki. Znaydowała się tamże Królewna z swoim Dworem, równie iak tuteysze dyplomatyczne ciało; z pomiędzy iednak wszystkich Posłów Angielski Lord Fitzgerald i Hiszpański Kawaler Moreno wystąpili w naykosztownieyszych i naypięknieyszych ekwipażach.

Norwegski Minister stanu Anker otrzymał od Króla pozwolenie udania się aż do końca Września do Norwegii. — Na prośbę Seymu Norwegskiego przedłużył J. K. M. iego posiedzenia aż do 16 Maia.

Jutro wystawiona pierwszy raz będzie w teatrze tuteyszym traiedyia Schillera Maryia Stuart w tłumaczeniu.

Żegluga parowemi statkami powiększa się co rok w Szwecyi; d. 12 b. m. rozpocznie się iedna między Sztokolmem i Ardogą, a druga między Sztokolmem i Upsalą.

Od 14 dni mamy tu 17 stopi ciepła w cieniu.

Zaciąg do woyska z miasta i prowincyi Sztokolmskiey ma odtąd ieden tylko pułk pod dowództwem Pułkownika Peyron składać. Pułk ten liczyć wprawdzie ma 5000 ludzi; ale podług przepisu konstytucyi iedna tylko 5ta część co rok powoływana iest do służby, a inne cztery piąte powołane tylko bydź mogą pod broń, gdyby oyczyzna była zagrożoną. Młodzież od 20 do 25 lat podlega zaciągowi.

DODATEK
DO Nro 41.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 23 MAIA 1821 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Uczniowie Uniwersytetu Krakowskiego chcąc uczcić smutną pamiątkę zeyścia ś. p. Tadeusza Eustachego Szopowicza odprawili d. 19 b. m. i r. o godzinie 10 zrana Mszą żałobną, po skończeniu którey ieden z Wspóluczniów wspominał w szczegółności życie i prace zgasłego młodzieńca. Lecz czując prawdziwy szacunek dla Towarzystwa muzycznego, które ten obrząd religijny odegraniem Mszy żałobney uświetniło, pozostała w smutku rodzina i przyiaciele publicznie wdzięczność należną składaia.

Z Wiednia d. 15 Maia.

I. Cesarzewicowska M. Arcyxiężna Henryka, małżonka Arcyxięcia Karola, powiła onegday między godziną 3 i 4tą zrana szczęśliwie syna, który wczoray ochrzczony został.

Królewicowstwo Ichmość obu Sycylly, Xięstwo Salernu, przybyli tu d. 12 b. m. w południe z Laybach i wysiedli do C. K. zamku.

N. Cesarz Rossyyski wyiechać miał d. 13 z Laybach na powrót do Petersburga przez Pest i Warszawę.

Dzień wyiazdu NN. Cesarstwa naszych z Laybach nie był ieszcze oznaczony; ale domyślaią się, iż między 18 i 20 b. m. nastąpi.

Z Brodów d. 25 Kwietnia.

Oprócz Teodora i Ipsylantego powstał ieszcze trzeci Naczelnik przeciw Porcie, nazwiskiem Demitry Madekonski. Ipsylanty miał posłać w bok ku Kersowy korpus woyska, dla zbliżenia się co raz bardziey ku morzu czarnemu. Zdaie się ten korpus przeznaczonym bydź do opanowania miasta Sziumbla pod górą Hemus, gdzie Turcy mnostwo ammunicyi i dział nawieźli.

(Podług gazety Hamburgskiey Xże Ipsylanty znaydował się podczas bitwy pod Dreznem obok Jenerała Moreau, i ta sama kula, która Moreau zabiła, urwała Ipsylantemu lewą rękę.)

Z Lizbony d. 18 Kwietnia.

Stany postanowiły, iż żaden deputowany podczas zasiadania w Stanach nie może posiadać innego urzędu, ani pobierać inney pensyi oprócz swey dzienney płacy.

Minister spraw wewnętrznych doniósł

d. 16 Stanom o zdarzeniach w Bahia, z wyrażeniem żalu, iż nieobeszło się tam bez krwi przelewu. Rewolucyią rozpoczęło woysko. Pułk artyleryi zaiął d. 10 o godzinie 5 zrana skład prochowy, opatrzył się w ammunicyią i wystąpił na plac rządowy, gdzie zebrała się tamże jazda i inne woyska. Tu officerowie zrobili radę woienną, wezwali do siebie radę miasta i obrali z nią wspólnie tymczasową rządową juntę. Z pozostałemi wiernemi woyskami pod Marszałkiem polnym Filisberte przyszło iednak do kłótni i krwi rozlewu.

Prowincyia Marinhao oświadczyła się także za naszą konstytucyią.

Od granic Hiszpańskich d. 27 Kwietnia.

Banda, która niedawno gwardyią narodową z Vittoria pod Salvatiera pobiła i kilku z niey ludzi pochwyciła, lecz potem uwolniła, została przez oddział pułku Katalońskiego z utratą 30 zabitych, 37 ranionych i wielu jeńców rozproszoną; pomiędzy pierwszemi znaydować się ma iey Dowódca Pinedo. Inni utrzymuią, że należała do bandy Merino, i liczyła do 500 głów. Zewsząd były przeciw niey woyska w poruszeniu.

Prefekt Biskai ostrzega mieszkańców, aby nie wierzyli złechętnym, iakoby konstytucyia zmierzała do obalenia Religii.

Hiszpańscy inżynierowie rozpoznać maią 18 przepraw przez Pirenee i wstanie obrony postawić.

Do Barcellony przybyło 89 zbiegłych Piemontczyków.

Z Ems d. 2 Maia.

Urzędnik Dworu W. Xcia Rossyyskiego Mikołaia przybył tu dla zamówienia mieszkań na przyszły miesiąc dla J. Cesarzewicowskie Mci, który do tuteyszych wod z swoią małżonką i orszakiem z 56 osób złożonym ziedzie. Słychać, iż J. Cesarzewicowska Mość W. Xże Konstanty ziedzie także tego lata z swoią małżonką do wod tuteyszych.

Z Drezna d. 4 Maia.

N. Król nasz zachorował bardzo, ale na pociechę całego kraiu wyszedł iuż z niebezpieczeństwa.

Xże Maxymilian zaraz po zaślubieniu d. 6 b. m. iego córki Maryi Ferdynandy z W. Xciem Toskańskim przedsięweźmie z drugą córką z Florencyi podroż na powrot do Drezna.

Tegoroczni Wielkanocny Lipski iarmark nie był zaspokaiaiącym dla sprzedaiących. Na sukna i iedwabne towary było iednak cokolwiek pokupu.

Z Madrytu d. 24 Kwietnia.

Stany uchwaliły zniesienie praw lennych, chociaż wielu członków odebrało bezimienne doniesienia, iż wielcy posiadacze w Arragonii postanowili mścić się na każdym, który będzie na zniesienie tych praw głosował. — P. Bernambeu wniosł, aby przez rząd odmalować Stolicy S. smutne położenie Kościołów, w iakiem znayduią się przez nieobecność naywyższych pasterzów, których dla sprzeciwiania się konstytucyi oddalić musiano; aby Oyciec S. nakłonił tychże i innych, którzy nie sprzyiaią konstytucyi, do dobrowolnego oddalenia się z pensyią, ponieważ utracywszy raz ufność, nic dobrego nie zrobią, i aby tym sposobem opuszczone mieysca osadzone zostały duchownemi sprzyiaiącemi konstytucyi. Oprocz tego, aby rząd na duchownych, którzy psuią ducha narodowego, rozciągał surowość ustaw. — P. Romero Apulente przy-

pomniał Stanom, że ustawa, aby członki rady stanu, które za przeszłego rządu prześladowały przyiacioł konstytucyi oddalonemi zostały, dotąd nie iest uskuteczniona; Jenerał Castanos, który wpływał do sprawy przeciw Lacemu i innym straconym patryiotom, zasiada ieszcze w radzie. Minister spraw wewnętrznych odpowiedział na to, że ieszcze nie odebrał papierów od rady stanu.

Ustawa skracaiąca postępowanie sądowe przeciw spiskowym, &c. została przez J. K. M. zatwierdzoną.

Sprawa przeciw Vinuese zaczęna się od dnia dzisieyszego publicznie odbywać.

W Oviedo uwięzionych zostało na żądanie ludu 10 Bartholos (tak nazywaią nieprzychylnych konstytucyi) pomiędzy niemi znayduie się Jenerał kapitan Astúryi. Podobneż uwięzienia nastąpiły w Grenadzie, Malaga i innych mieyscach.

W Wielki czwartek zrządził tu ieszcze inny przypadek wiele hałasu. Na religiyne obrzędy do Kaplicy Królewskiey rozdawane były bilety do wniyścia: gdy Hr. Torreno pokazał swóy bilet, przypomniał mu żołnierz straż trzymaiący, iż z laską wniyść nie może, i Hrabia prosił go, aby mu ią zachował. Żołnierz rozpoznał potem dokładniey laskę i odkrył w niey szpadę, na co urzędnik policyi nadszedł i żądał wiedzieć iey właściciela. Przywołany został officer, który posłał żołnierza do kaplicy dla wyszukania człowieka, który mu tę laskę oddał. Uskutecznił to żołnierz, i przyprowadził Hrabiego iako więźnia do kurdygardy; lecz skoro go poznano iako członka Stanów uwolniono z przeproszeniem.

Neapolitański Jenerał Wilhelm Pepe przybył d. 18 b. m. z 5 innemi Neapolitańczykami do Barcellony.

Dotychczasowy zastępca Ministerstwa spraw zagranicznych P. Andraga mianowany iest pełnomocnym naszem Ministrem w Wasingtonie. Minister morski Eskudero zawiaduie aż do przybycia P. Bardaxi z Paryża tym wydziałem.

Wysłany d. 13 b. m. oddział woyska przeciw bandzie el Facinoroso, uderzył wprawdzie śmiało na nią, ale po utracie kilkunastu ludzi, uciekać musiał. Inna banda Jakoba Alfonsa uderzyła na transport pieniędzy przez 8 żołnierzy prowadzony; 6 z tych żołnierzy zostało ranionych i pieniądze dostały się w ręce rabusiów.

Dnia 21 i 22 Maia 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Przenicy	15	15	15	—	14	—	13	—
— Żyta	10	15	10	—	9	15	9	—
— Jęczmienia	7	15	7	—	6	20	6	15
— Owsa	7	—	6	15	6	—	5	20
— Jagieł	30	—	28	—	27	—	26	—
— Grochu	8	15	8	—	7	—	6	15
— Rzepaku	16	15	16	—	15	—	14	—

W Gdańsku dnia 11 Maia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	480	do	760.
Żyta	— —	300	—	360.
Jęczmienia	— —	200	—	240.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	320	—	360.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 21 Maia.

		Złp.	gr.
Czer. Zł. Holl: monetą Conrant	Złp.	19	gr. 22
— detto Cesarski . . .	—	19	— 18
Fryd. Pruskie	—	34	— 15
Luidor	—	37	— —
Złoto frankowy	—	32	— 15
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	232	— —
Złoty ryński Szeinami .	—	1	— 20

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 24 Maia 1821 roku, na Benefis Jana i Józeffy Szymkaytów, dana będzie pierwsza reprezentacya Wielkiey historyczney Opery Narodowey z Recitatiwami w 3ch aktach oryginalnie wierszem napisaney przez Juliana Ursyn Niemcewicza z muzyką Karola Kurpińskiego Nadwornego Kapelmaystra Ces: Król: pod nazwiskiem: *Jadwiga, Królowa Polska*, czyli: *Połączenie Litwy z Koroną.*

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Z mocy Uchwały Senatu Rządz: pod d. 11 b. m. do Nr. 1613 zapadłey do publiczney podaie wiadomości, iż d. 4 Czerwca r. b. o godzinie 10 zrana odbędzie się publiczna licytacyia sprzedarzy żyta osepowego korcy 69 gar. 19 na Zamku Krakowskim z sypanego partyami po korcy 12. — Licytować chcący złoży vadium 10 części Summy szacunkowey każdey partyi wyrównywaiące: Cena szacunkowa do licytacyi wzięta będzie z foraliów poprzedniego targu. Kupiciel za zalicytowaną partyią zboża należytość natychmiast zapłacić iest obowiązanym. Zakupiona partyia Zboża w przeciągu 8 dni z wsypki wywiezioną bydź będzie powinna. — W Krakowie d. 17 Maia 1821 r.

Grodzicki.

Gadomski, S. W.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Z mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 15 b. m. Nr. 1658 podaie do wiadomości, iż w dniu 24 b. m. od godziny 10 zrana w Biórze Wydziału odbędzie się licytacyia publiczna dzierżawy trzechletniey od dnia 1 Czerwca r. b. zaczynaiącey się dochodu z Młynów Skarbowych na rzece Rudawie przy Krakowie będących, a to od ceny pierwszego wywołania Zlp. 18,000 rocznego czynszu. O warunkach innych każdego czasu w Wydziale zgłaszaiącym się wiadomość udzieloną zostanie. Tu się tylko nadmienia, że wybudowanie Foluszów do przyszłego Dzierżawcy należeć nie będzie. Zechcą więc licytowania chęć maiący w Vadium Zlp. 1800 zaopatrzonemi stawić się w terminie i mieyscu oznaczonych. — W Krakowie d. 17 Maia 1821 r.

Grodzicki.

Gadomski, S. W.

W dniu 25 Maia r. b. o godzinie 10 zrana w Wsi Rybny Okręgu W. M. Krakowa na Wóytostwie odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey sprzedarz zatradowanych ruchomości, iako to: Wołów z opasu, Owiec, Garcy miedzianych z reknizytami &c. niemniey zostaną dochody z Wóytostwa Rybny na trzech letnią dzierżawę to iest od 24 Czerwca r. b. do 24 Czerwca 1824 r. przez licytacyią naywięcey daiącemu wypuszczonemi. Warunki wydzierżawienia dochodu Wóytostwa Wsi Rybny będą przed rozpoczęciem się licytacyi zapublikowanemi, mocą których Licytanci 10tą część summy Szacunkowey iako Vadium opatrzonemi bydź powinni. — W Krakowie dnia 18go Maia 1821 roku.

H. Salomoński, *Kom. S.*

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stósownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego podaie ninieyszem do powszechney wiadomości: iż Trybunał I. Inst: kraiu tuteyszego na powodztwo Franciszki Kozłowey, włościanki we wsi Smierdząca zwaney, w Okręgu Kraiu tuteyszego leżącey, zamieszkałey, wydał w dniu Osmym Lipca r. b. wyrok nakazujący wyszukiwanie nieprzytomnego, Michała Rozła, małżonka powodki, żadney o sobie wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności, Sądowi Pokoiu Okręgu IIgo W. M. Krakowa. — W Krakowie d. 26 Października 1820.

Nikorowicz.

Raubach, Sekr. Sąd. Appel.